

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 162.

Tredie Session.

50de Møde.

Tirsdagen den 6te Januar.

(Fortf.)

Cultusministeren (fortsat): Som Følge deraf blev Arvefæste fjeldnere, men Retten blev staaende, og blev ogsaa i enkelte Tilfælde benyttet af dem, som havde opfyldt Bestingelserne i Resolutionen. Derefter kom Resolutionen af 15de April 1842, som med Et borttog den Ret til at erholde Arvefæste uden Kjøbesum, hvoraf de Paagjældende vare i Besiddelse, og denne Forandring stete i Henhold til, at den samme Bestemmelse var taget for Krongodset omtrent 2 Aar før; men desuagtet indeholder den selv samme Resolution af 1842, at Universitetsdirectionen kan bortarvefæste for hvad den anseer for passende, at den planmæssige Afgift ikke skal forhøies, og endelig, at der derved sees hen til hvad der med Næmhed kan indkomme af Indskæftningen. Hvor paa gaae da disse Bestemmelser ud? De gaae ud paa det Samme, som indeholdes i den foreliggende Lov (Hør! Hør!). Efterat Resolutionen af 1ste Juli 1846 var udkommen, har Bestyrelsen, forsaavidt Arvefæste var forlangt, fulgt omtrent de samme Regler, anvendt Analogien af 1ste Juli 1846, det vil sige, den har beregnet de tre Fjerdedele af Ealgsværdien og ikke taget den ene Fjerdedeel, hvortil Administrationen, som af den ærede Drdsfører bemærket, ansaae sig besejret navnlig i Henhold til Resolutionen af 1842.

Er det saaledes klart, at disse Fæstere engang ved kongelige Ord ere stillede lige idetmindste med de gamle Domainers Fæstere, saa mener jeg, det var uforsvarligt, — og det uden Hensyn til noget som helst Andet end dette One — at nægte dem den samme Behandling, og

naar altsaa engang Loven om Domainernes Fæstere var bleven antagen, saa mener jeg, at stempel Retfærdighed uden alle politiske Hensyn og uden Hensyn til alle andre Forhold end blot det Retfærdige fordrer, at der indrømmes disse Godfers Fæstere de samme Bilskaar. Det er egentlig alene gjort gjældende herimod, at denne Afgjørelse skulde være mislig paa Grund af, at den kunde udstrækkes til private Forhold. Jeg maa herved bemærke, at de Mand, som fra først af indførte denne Overdragelse paa Krongodsets og offentlige Stiftelsers Gods, beregnet efter hvad Jorden kunde producere, aldrig have tænkt og aldrig have villet, at det Samme skulde gjælde i det private Forhold mellem Mand og Mand; Reventlov er ikke gaaet ud derpaa, da han skrev disse Bestemmelser, som vel ere blevne efterlignede af enkelte andre Godseiere, men aldeles frivilligen. Det er ogsaa sagt af Ministeriet, ved Forelæggelsen af Loven af 8de April 1851, at Loven var begrundet paa hine gamle Tilsagn. Jeg indrømmer, at det var tvivlsomt, om det samme ogsaa burde komme til Anvendelse paa de nyere Domainegodser, men Regjeringen antog, at de ved deres Sammenstilling med de gamle Domainers havde faaet Adgang dertil; dette Sidste var imidlertid kun et Bispunkt i Sagen; Hovedpunktet var, at Loven var begrundet paa de gamle Tilsagn, som forelaae. Regjeringen maa da holde for, at en saadan Bestemmelse, grundet paa særegne kongl. Tilsagn, ikke fornødigvis kunde faae Anvendelse paa andre Forhold, og det tillader jeg mig i hele Ministeriets Navn nu at gjen tage, afholdende mig ganske fra Spørgsmaalet om Fæstevæsenets almindelige Afløsning og hvad dermed staaer i Forbindelse, som ikke hører under mit Ministerium, og kun udtalende mig om det, der staaer i Forbindelse med